

УСПЕШНИЯТ ЛИДЕР В СЪВРЕМЕННИЯ
СВЯТ – ВЗАИМОСВЪРЗАНОСТ И
ВЗАИМОЗАВИСИМОСТ НА КАЧЕСТВА И
УМЕНИЯ

гл. ас. д-р Сергей Модев,
УниБИТ

1-2 ноември 2020 г.



Въведение

- Историческото развитие на човечеството убедително показва, че в страниците за личностите, обезсмъртени като велики лидери са записани хора, които са имали градивна кауза за развитие: национална, политическа, духовно—културна, религиозна, научна, социална, икономическа и т. н.



Методология на изследването

- За целите на изследването са използвани традиционни методи на научното познание като индукция, наблюдение и анализ на литературни източници, статистически данни и синтез на национални и международни проучвания по темата на разработката.



Изложение

- К. Юнг привежда аргументите, че лидерството се определя чрез основните психологически типове: интровертен и екстравертен. От тук и различията в лидерската роля за въздействие:
- „**Интровертът** се ръководи „главно от субективни фактори, които са съобразени преди всичко с неговите представи, воля, желания, съдбата му зависи преди всичко от неговото вътрешно АЗ. Необходимата самозащита търси в себе си, в своята затвореност, самота, изолираност;
- **Екстравертът** се съобразява с обекта и външните фактори, той се вчувства в тях, идентифицира се с тях, сякаш ги асимилира и те са, които главно определят неговата съдба”.



- Едгар Шейн подчертава, че е необходимо да се аргументира съществената разлика между лидерството, разбрано в контекста на понятието «**leadership**» т.е. «уникално водачество», което управлява «ценностите, етиката, организационната култура, организационното поведение и междуличностните отношения» и ръководството, разбрано като «**мениджърство**» т.е. отнасящо се до: «подготвянето на мисии, създаване на стратегии, формулиране на цели, поставяне на административни и оперативни задачи, изпълнение на политики, спазване на организационни правила и процедури».



Триада на лидерската роля

- Според Мас Ландсбърг същността на лидерството е «способност да се роди идея и да се «материализира чрез вдъхновение и импулс», за реализирането ѝ у група хора».
- Авторът анализира триадата на лидерската роля като формулира всеки един от компонентите изграждащи функционалната ѝ същност чрез:
- **«Идеята** като положителна картина на това, в което би трябвало да се превърне организацията, както и пътищата, по които тя трябва да се преобрази;
- **Вдъхновението** сред личностите от организацията, което да тласне хората към действие;
- **Импулсът** в организационните проекти и инициативи, който да енергизира организацията към постигане на набелязаните цели».



Лидерството е «процес на последователно, интерактивно, целесъобразно и причинно-следствено обвързано изпълнение» на следните дейности:

- **Оценка** – политическа, икономическа, социална, културна, технологична и информационна;
- **Анализ**- сканиране, наблюдение, взаимодействие;
- **Планиране** – прогнозиране, моделиране, избор на посока на действията;
- **Изпълнение** – обучение, процедури, възнаграждение, санкции;
- **Усъвършенстване** – подобрене, поддръжка, развитие”.



Лидерът упражнява доброволно делегираната му власт, за да води и подпомага постигането на груповите цели, без да натрапва лични интереси. Той се справя с тази роля, защото притежава уменията да влияе върху трите равнища на личността на своите колеги :

- на интелектуално ниво- умее да убеждава;
- на емоционално ниво- умее да позитивира и насърчава;
- на поведенческо ниво- успява да мотивира.



- Джон Максвел класифицира «характера» на лидера като основа за проява на най-важните качества, чрез които може да бъде приет като авторитет:
- 1. «Праволинейност във всички действия;
- 2. Отговорност при очертаване на проблемите пред екипа;
- 3. Безупречен морал, неоспорим професионализъм;
- 4. Харизматично въздействие, подсилено с перфекционизъм и уважение към хората;
- 5. Отдаденост и ангажираност при реализиране на задачите;
- 6. Общуване за споделяне на знания и идеи;
- 7. Мотивиран ентузиазъм, който е аргументиран от солидарността с екипа;
- 8. Компетентност, защитена със способност за усъвършенстване;
- 9. Прозорливост в планирането и прогнозирането;
- 10. Инициативност, съчетана със самокритичност».



„Лидер или мениджър“

- Макс Ландсбърг изследва хипотезата «лидер или мениджър» чрез твърдението, че «лидерството е напълно различно от мениджърството». Авторът подлага на дългогодишно мониторингово проучване своето научно виждане и стига до следните изводи:
- «Ефикасният лидер търси положенията, при които е нужна промяна. Той «върши правилните неща» и действа, като използва личното си влияние. Той е силен с «идеите», а често пъти и с «вдъхновението»;
- Ефикасният мениджър предизвиква промените. Той «върши правилно нещата» и не разчита изцяло на влиянието на поста си. Негов силен инструмент е «импулсът» и е много хубаво, макар че не се среща често, когато той може и да «вдъхновява».



Резултати

- **Лидерството**, олицетворено от аксиологията (теория, учение, философия на ценностите) се ръководи от стремежа за развитие на общозначимите стойности на ценностното битие.
- **Ефективните лидери** помагат да се разбере ставащото и да се идентифицират възможните заплахи в съвременния свят, независимо от възможностите на Е-пространствената безграничност и относителна самостоятелност, от превземането на обществените отношения, посредством информационните и комуникационни технологии.



Изводи

- Изводите, които се очертават извеждат на преден план стила и методите на работа на лидера и неговото поведение. Те могат да бъдат разгледани само като **«морална парадигма на утвърдения авторитет»**. Те са и базата за оценка на лидера по отношение на ефективността на работата му в непрекъснатото усъвършенстване на иновативния подход при вземане на решения и оценка на качеството на постигнатите резултати от страна на организацията.



Заклучение

- В заключение можем да обобщим, че стремежът към творчество и съобразяване с най-модерните страни на управлението са важен критерий за оценка на лидерските възможности. Те пряко влияят на производителността, на създаването на работни места и на благосъстоянието на гражданите и дават възможност за решаване на някои от глобалните предизвикателства, като межкултурните различия и религиозните противоборства, здравеопазването и околната среда, социалната сигурност и икономическата стабилност, информационните технологии и хуманизма. Само по този начин днешните лидери могат да отговорят на съвременните предизвикателства и периодично пораздащите се кризи на национално, регионално и глобално ниво.



Благодаря за вниманието!

- За контакти: д-р Сергей Модев
- E-mail: sergeymodev@gmail.com

